

ВИСНОВОК

Ради громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України на звіт НАБУ за II півріччя 2019 року

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України (далі – РГК НАБУ), відповідно до частини 4 статті 26 Закону України [“Про Національне антикорупційне бюро України”](#), підпункту 2 пункту 5 [“Положення про Раду громадського контролю при НАБУ”](#), реалізуючи свою функцію із забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Національного бюро та керуючись засадами верховенства права, законності, гласності, неупередженості та відкритості для суспільства, надає свій висновок щодо [Звіту](#) про діяльність НАБУ за II півріччя 2019 року (далі – Звіт).

Висновок складається з 3 розділів:

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства.
2. Загальна оцінка звітного періоду.
3. Оцінка окремих показників діяльності Бюро у порівнянні з попередніми звітними періодами.

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства

Частина 3 статті 26 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України” визначає перелік інформації, яка повинна міститися в письмовому Звіті. 28 листопада 2019 року набрав чинності Закон України [№ 263-IX](#), яким було доповнено перелік таких відомостей, а саме додано вимогу щодо обов’язкового зазначення у Звіті інформації про вартість виявлених активів з ознаками необґрунтованості, кількість направлених до прокуратури матеріалів для вирішення питання про пред’явлення позову про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, результати їх розгляду органами прокуратури та судом, у тому числі вартість необґрунтованих активів, стягнених у дохід держави. Дані зміни пов’язані із запровадженням так званої “цивільної конфіскації” необґрунтовано набутих активів, основна ідея якої полягає у можливості конфіскації майна посадовців за рішення Вищого антикорупційного суду поза межами кримінального процесу.

Звіт про результати діяльності Національного бюро був оприлюднений 7 лютого 2020 року на офіційному веб-сайті, що відповідає визначеному законодавством терміну. Необхідно додати, що Звіт був також офіційно [оприлюднений](#) в Урядовому кур’єрі (№ 25 від 08.02.2020).

У Звіті міститься уся обов’язкова інформація, що передбачена чинним законодавством, вказано багато відомостей щодо різних сфер діяльності НАБУ, описані ключові події, які мали місце впродовж II півріччя 2019 року, наведено статистичну інформацію про розслідування, які було завершено у звітному періоді, а також наведено значну кількість інфографік про показники роботи Національного бюро, зокрема:

- зазначені статистичні відомості стосовно діяльності НАБУ;
- вказано інформацію про взаємодію та співпрацю з іншими державними органами, з компетентними органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями; недержавними організаціями та ЗМІ;
- зазначено дані про результати діяльності територіальних управлінь НАБУ та Управління внутрішнього контролю;
- наведено відомості щодо кадрової ситуації у Бюро;
- оприлюднено інформацію про кошторис НАБУ та стан його виконання;
- вперше зазначено відомості про діяльність у сфері визнання активів необґрунтованими.

2. Загальна оцінка звітнього періоду

Показники діяльності Національного антикорупційного бюро у II півріччі 2019 року є задовільними. Звіт містить усі обов'язкові відомості, передбачені частиною 3 статті 26 Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України", є публічно оприлюдненим у визначений законодавством термін на офіційному веб-сайті НАБУ та в Урядовому кур'єрі. У Звіті відображено додаткову статистичну інформацію та аналітичні дані у вигляді інфографік та таблиць, які значно спрощують сприйняття наведеної інформації. Рада громадського контролю також висловлює рекомендацію Національному бюро забезпечити опублікування у відповідних розділах на своєму офіційному веб-сайті Висновків РГК на Звіти після їх офіційного оприлюднення.

Водночас Національне антикорупційне бюро України вчергове не виконало рекомендацію Ради громадського контролю щодо запровадження у Звіті окремого блоку, в якому були б вписані пріоритети Бюро на наступний звітний період та наведені дані щодо виконання працівниками НАБУ ключових показників ефективності (KPI або Key Performance Indicators). Відсутність цієї інформації ускладнює проведення аналізу ефективності виконання покладених на Бюро завдань і функцій. Рада громадського контролю закликає Директора Національного бюро нарешті втілити цю рекомендацію у наступному Звіті за I половину 2020 року.

Рада громадського контролю також рекомендує Національному бюро провести у наступному звітному періоді аналіз діяльності детективів в аспекті оцінки кількісних та якісних характеристик винесення слідчими суддями постанов про визнання протиправними дій детективів щодо невнесення відомостей до ЄРДР з вимогою до НАБУ зареєструвати кримінальні провадження на основі цих же повідомлень про злочин.

Також РГК звертає увагу на те, що у попередньому Звіті за I півріччя 2019 року було вказано про плани Бюро розпочати впровадження системи електронного обліку кримінальних проваджень (e-Case management system). У Звіті за II півріччя 2019 року одним реченням зазначено про початок розробки і впровадження цієї системи, однак без будь-якої деталізованої інформації. РГК пропонує змінити це у наступному Звіті та надати більш інформативні дані про функціонування та роботу системи, а також етапи її впровадження, оскільки інформація про неї, з огляду на її важливість, повинна бути детальною та публічною. Запровадження e-Case management system є хорошим інструментом превенції корупційних ризиків, також може використовуватися для проведення аналізу та оцінки ефективності розслідування в кожній конкретній справі. Важливо також забезпечити і те, щоб система управління одразу могла працювати між Національним бюро, Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою та Вищим антикорупційним судом.

Серйозне [занепокоєння](#) Ради громадського контролю викликали повідомлення у ЗМІ стосовно того, що, особа, голос якої схожий на Директора НАБУ Артема Ситника, в приватній розмові могла попереджати главу ДБР Романа Трубу про те, що його заступники фігурують на записах розмов, які відбувалися у кабінеті у голови Окружного адміністративного суду Києва Павла Вовка. РГК [звернулася](#) до Генерального прокурора із вимогою зареєструвати кримінальне провадження за інформацією, яку оприлюднили ЗМІ та визначити підслідність цього провадження за іншими органами досудового розслідування, ніж НАБУ та ДБР.

Не можна не [згадати](#) про визнання Директора Національного антикорупційного бюро України Артема Ситника винним у вчиненні адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, та внесення його до Єдиного державного реєстру осіб які вчинили корупційні або пов'язані із корупцією правопорушення. Таке рішення [виніс](#) Сарненський районний суд Рівненської області (справа № 3/572/877/19), а Рівненський апеляційний суд 13 грудня 2019 року [підтвердив](#) його. І хоча закон не передбачає звільнення керівника НАБУ у таких випадках, потрапляння керівника Національного бюро у вказану ситуацію завдало сильного удару по рівню довіри до НАБУ.

До позитивних моментів звітнього періоду варто віднести довгоочікуваний початок розгляду справ Вищим антикорупційним судом, повернення незаконного збагачення та впровадження механізму цивільної конфіскації незаконних активів, надання детективам права на автономне прослуховування, часткове скасування так званих «правок Лозового», надання повного доступу до реєстру майнових декларацій (триває врегулювання із НАЗК технічних питань організації доступу), прийняття закону щодо викривачів корупції, підвищення координації та налагодження співпраці НАБУ з іншими органами правопорядку.

У II півріччі 2019 року значно покращилася взаємодія детективів НАБУ та прокурорів САП. Зокрема, у 19 липня 2019 року за ініціативи Ради громадського контролю було проведено [зустріч](#) представників НАБУ та САП, щоб з'ясувати, що саме заважає розслідуванню справ у військовій сфері. Важливо відзначити, що ініціативу проведення такої зустрічі підтримали обидві сторони.

РГК також вітає приєднання Бюро до Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади, завдяки чому обмін інформацією повинен стати більш оперативним, укладення меморандумів про співпрацю з іншими суб'єктами, зокрема Кабінетом Міністрів України, Національним агентством з питань державної служби України, державним підприємством «СЕТАМ», Службою судової охорони. Позитивом також є те, що НАБУ долучилося до проведення конкурсів на посади в Офісі Генерального прокурора та обранні голови НАЗК в контексті оцінок корупційних ризиків кандидатів.

Водночас однією із основних проблем все ще залишається відсутність кінцевих судових рішень у тих кримінальних провадженнях, які перебувають у судах. Станом на 31.12.2019 у 245 кримінальних провадженнях, обвинувальні акти в яких скеровані до суду, ухвалено лише 32 [вироки](#) про визнання особи винною, при цьому у більшості випадків йдеться про затвердження угод зі слідством. Також варто наголосити, що у 2019 році було винесено два перші виправдувальні вироки, які поки не набули законної сили та наразі оскаржуються в Апеляційній палаті Вищого антикорупційного суду.

Як показали [результати](#) судового моніторингу, що проводила Рада громадського контролю разом із організаціями-партнерами, близько 49% судових засідань у обраних для моніторингу справах не відбулося. При цьому більшість із них — через неможливість суддів зібрати колегію.

Це також є основною причиною того, що загальний розмір відшкодованих коштів у справах НАБУ станом на 31.12.2019 становить всього 601,59 млн грн, що є достатньо невеликим показником (орієнтовний розмір збитків і шкоди, завданих злочинами,

віднесеними законом до підслідності НАБУ становить 229,69 млрд грн). Однак тільки судові рішення, що набули законної сили, дають підстави повернути кошти до бюджету та є найкращою та найбільш об'єктивною оцінкою результатів роботи детективів НАБУ та прокурорів САП. Велике сподівання на покращення темпів розгляду справ покладається на суддів Вищого антикорупційного суду.

Окрім цього, занепокоєння викликає:

- відсутність реального зняття депутатської недоторканності;
- збільшення майже у два рази обсягу матеріалів, із якими працюють детективи НАБУ, у зв'язку із втратою Генеральною прокуратурою функцій слідства (ГПУ передала до Національного бюро більше 22 тис. томів, із них понад 15 тис. томів припадають на економічні «справи Майдану»), що може паралізувати діяльність підрозділів детективів;
- поширення дезінформації про повноваження НАБУ від найвищих посадових осіб держави (мова йде про розміщення на Facebook-сторінці Президента України відео із закликом до громадян дзвонити на гарячу лінію НАБУ з приводу усіх видів корупційних діянь без урахування правил підслідності);
- ризик політизації діяльності НАБУ;
- спроби окремих народних депутатів України звільнити керівництво Бюро у незаконний спосіб, а також проведення мітингів з цього приводу, які мають ознаки замовності;
- відсутність щорічної незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного бюро, а також чітко визначеної методології, принципів та критеріїв проведення такого аудиту. Крім цього, необхідно забезпечити організаційну та матеріально-технічну спроможність роботи комісії зовнішнього контролю з проведення аудиту;
- збереження частини «правок Лозового» до Кримінального процесуального кодексу України, зокрема щодо обмеження строків досудового розслідування та збереження норми про можливість скасування повідомлення про підозру за ухвалою слідчого судді;
- відсутність чіткої методології, інструкцій та стандартизованих алгоритмів дій працівників НАБУ як під час здійснення досудового розслідування, так і в організації роботи, документообігу та проведенні комунікацій;
- позбавлення НАБУ рішенням Конституційного Суду України права подавати позови з метою анулювання незаконних угод;
- відсутність уніфікованої та стандартизованої форми висновку УВК про наявність чи відсутність у діях працівника дисциплінарного проступку, який складається за результатами проведення службового розслідування;
- процедура отримання працівниками матеріальної допомоги на оздоровлення та матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань;
- обсяги відшкодування збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ
- зменшення активності територіальних управлінь щодо інформування громадян про завдання, сферу повноважень, методи і результати роботи Бюро;

3. Оцінка окремих показників діяльності Бюро у порівнянні з попередніми звітними періодами

Досудові розслідування

Показник	II пол. 2019	I пол. 2019	II пол. 2018	I пол. 2018	II пол. 2017	I пол. 2017
кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про злочини	674	533	577	627	542*	487
кількість осіб, яким повідомлено про підозру	84	69	44	35	56	61
кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти	76	70	61	62	44	52
кількість скерованих до суду справ	37	32	32	36	29	32
кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду	10	3	0	0	19	16
кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду	0**	0**	0	0	0	0

* - з 01.01.2017 по 31.12.2017

** - 29.05.2019 було ухвалено **перший** виправдувальний вирок щодо 1 особи, який поки не набув законної сили. **Другий** виправдувальний вирок щодо 6 осіб було ухвалено 12.07.2019. Обидва вирокі наразі оскаржуються прокурорами САП в Апеляційній палаті Вищого антикорупційного суду.

Висновок РГК:

Відбулося відчутне зростання за всіма показниками, які стосуються досудових розслідувань. Це свідчить, що навантаження на детективів НАБУ також зростає. Кількість розпочатих НАБУ та САП проваджень у звітному періоді, у порівнянні з аналогічним показником попереднього півріччя, збільшилася на 141; кількість осіб, яким повідомлено про підозру, збільшилася на 15; кількість скерованих до суду обвинувальних актів зросла до 37. Водночас більшість обвинувальних вироків — це затверджені судом угоди про визнання винуватості між прокурором та обвинуваченим, тому говорити про вирокі із покаранням у вигляді позбавлення волі поки що не можна, а без реальних вироків доволі складно визначити, наскільки якісно детективи провели досудові розслідування у цих провадженнях. Крім того, РГК звертає увагу на те, що передача до НАБУ з ГПУ більше 22 тис. томів (із них понад 15 тис. томів припадають на економічні «справи Майдану») може паралізувати діяльність підрозділів детективів, тому Верховній Раді України необхідно розглянути можливість збільшення штатної чисельності для детективів у Бюро.

Розмір збитків та обсяги їх відшкодування

Показник	II пол. 2019	I пол. 2019	II пол. 2018	I пол. 2018	II пол. 2017	I пол. 2017
загальний розмір збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ (станом на кінець звітнього періоду)	229,69 млрд грн	221,29 млрд грн	220,02 млрд грн	196,61 млрд грн	153,29 млрд грн	87,17 млрд грн
обсяги відшкодування збитків і шкоди (всього, станом на кінець звітнього періоду)	601,59 млн грн	562,88 млн грн	452,37 млн грн	360,35 млн грн	253,3 млн грн	136,3 млн грн
обсяги відшкодування збитків і шкоди за звітний період	38,78 млн грн	107,81 млн грн	92,02 млн грн	107,05 млн грн	117,01 млн грн	136,3* млн грн
кошти, на повернення яких держава може розраховувати завдяки позовам НАБУ (в угодах/договорах, які визнано недійсними, і рішення щодо яких набули законної сили)						8,36 млрд грн

* - станом на 30.06.2017

Висновок РГК:

В цілому можна констатувати, що ситуація із поверненням до бюджету збитків є сумною, а динаміка їх відшкодування дуже не значна і навіть знизилася протягом звітнього періоду. Однак у даному питанні багато що залежить від того, наскільки оперативно (протягом розумного строку) суд буде розглядати ті справи, які вже скеровано до нього. Для забезпечення у майбутньому відшкодування збитків, завданих державі, за клопотаннями детективів НАБУ та прокурорів САП, накладено арешт на численні активи, зокрема понад 160 земельних ділянок, більш ніж 150 об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, кошти на рахунках в банках тощо. Всі вони можуть бути стягнуті в дохід держави в разі винесення судом обвинувальних вироків у цих провадженнях. Однак загальний розмір відшкодованих збитків становить всього 0.26 % від розміру збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ. Обсяги відшкодування збитків за звітний період стали найменшими за останні 3 роки. Водночас вперше за три останні звітні періоди у справах НАБУ з'явилися конфісковані за рішенням суду кошти та інше майно, що одержані внаслідок вчинення злочинів. Однак їх сума є досить незначною і становить всього 130 890 грн. Вчергове наголошуємо, що на можливість відшкодування коштів державними підприємствами також негативно вплинуло рішення Конституційного Суду України, яким НАБУ позбавили права подавати позови з метою анулювання незаконних угод. У II півріччі юристи Бюро домоглися анулювання двох незаконних угод на понад 2 млрд грн, оскільки позови у цих справах було подано до ухвалення згаданого рішення Конституційного Суду України.

Звернення та запити (у т.ч. в рамках міжнародно-правової допомоги)

Показник	II	I пол.	II	I пол.	II пол.	I пол.
	пол. 2019	2019	пол. 2018	2018	2017	2017
кількість звернень до НАБУ	15 250	9 040	6 412	8 740	11 731	8 172
Заяви, звернення, повідомлення про кримінальні правопорушення від громадських організацій	758	434	234	518	2 749*	535
звернення громадян до кол-центру	7382	3043	2328	3082	2731	2599
кількість надісланих запитів в рамках міжнародно-правової допомоги (надіслано/виконано)	114/ 98	114/ 13	118/ 52	83/ 54	173/ 83	208/ 80
кількість отриманих запитів в рамках міжнародно-правової допомоги (отримано/виконано)	15/7	7/5	7/8	7/3	3/4	13/10
кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення	16	4	11	9	16***	23**

* - у цілому від юридичних осіб, державних органів та громадських організацій

** - станом на 30.06.2017

*** - за період 01.01.2017 по 31.12.2017

Висновок РГК:

РГК вважає за необхідне звернути увагу на більше, ніж 100 % зростання кількості звернень громадян до кол-центру Бюро. Як зазначено у Звіті, у більшості випадків озвучена проблематика була не підслідна Національному бюро, зокрема найпопулярнішими запитаннями від громадян на «гарячу лінію» були: неналежне здійснення обов'язків слідчими інших органів, порушення норм законодавства суддями, невплати заробітної плати та порушення трудового законодавства, роз'яснення антикорупційного законодавства, порушення соціальних прав громадян та законних інтересів у сфері надання житлово-комунальних послуг, земельних відносин тощо.

Найвірогіднішою причиною цього стало поширення дезінформації про повноваження НАБУ Президентом України, який 23 вересня 2019 року розмістив на Facebook-сторінці відео із закликом до громадян дзвонити на гарячу лінію НАБУ з приводу усіх видів корупційних діянь без урахування правил підслідності. Через хибну інформацію про повноваження Бюро, гаряча лінія НАБУ була перевантажена дзвінками щодо порушень, які не є підслідними органу. Такі дії очільника держави призводять до дестабілізації роботи Бюро та викликають шквал негативу населення, яке вимагає від органу розслідування справ, які йому не підслідні, що несе велику загрозу та кризу довіри. Водночас РГК позитивно оцінює дії Бюро, яке оперативно відреагувало на ситуацію та запустило спеціальну багатоканальну телефонну лінію, яка була спроможною прийняти таку кількість дзвінків від громадян.

Варто відзначити значне зростання кількості виконаних іноземними державами запитів в рамках міжнародно-правової допомоги, що позитивно впливає на проведення досудових розслідувань та їх тривалість. Зі знаком плюс можна говорити про збільшення, у порівнянні із аналогічними показниками попередніх звітних періодів, кількості заяв, звернень та повідомлень про кримінальні правопорушення від громадських організацій, що

надійшли до НАБУ, а також зростання у 4 рази кількості подань до органів державної влади, організацій та установ про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінальних корупційних правопорушень. РГК звертається до всіх уповноважених суб'єктів брати до уваги відповідні подання НАБУ та вживати всі необхідні дії для їх реалізації.

Діяльність Управління внутрішнього контролю НАБУ

Показник	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.
	2019	2019	2018	2018	2017	2017
кількість звернень та скарг на дії працівників Бюро, що надійшли до УВК	283	303	240	344	393	411
кількість проведених УВК перевірок на доброчесність та кількість негативних результатів	8/0	3/1	8/1	8/1	22/0	4/0
кількість проведених УВК службових розслідувань	8	8	14	18	15	17
кількість працівників НАБУ, яких було притягнуто до відповідальності	6	8	2	2	3	9

Види дисциплінарних стягнень, які було застосовано:

- **II пол. 2019:** звільнення - 1; догана - 4; попередження про неповну службову відповідність - 1;
- **I пол. 2019:** догана - 5; зауваження - 2; попередження про неповну службову відповідність - 1;
- **II пол. 2018:** догана - 2; зауваження - 1;
- **I пол. 2018:** догана - 2;
- **II пол. 2017:** звільнення - 2; зауваження - 1;
- **I пол. 2017:** звільнення - 1; догана - 3; зауваження - 4; попередження про неповну службову відповідність - 1.

Висновок РГК:

Рада громадського контролю вважає, що таке незначне зменшення кількості звернень та скарг на дії працівників НАБУ вказує на те, що рівень довіри до інституту дисциплінарної відповідальності залишається на стабільному рівні. РГК також відзначає виконання УВК рекомендацій Ради щодо збільшення кількості перевірок на доброчесність, які були надані у Висновку на Звіт за I півріччя 2019 року та цілком вважає, що тенденцію збільшення кількості перевірок працівників на доброчесність необхідно продовжити. Безумовним досягненням УВК є створення, за його ініціативою, системи внутрішнього контролю на основі інтегрованої моделі COSO (the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), яка полягає у розробці рекомендацій щодо важливих аспектів організаційного управління та керування відокремленими підрозділами, ділової етики, фінансової звітності, внутрішнього контролю та протидії проявам недоброчесної поведінки з боку працівників. Крім того позитивної оцінки заслуговує створення Сектору внутрішнього аудиту, завданням якого є проведення оцінки ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, визначених у планах, а також ризиків, які впливають на

виконання функцій та завдань. Не дарма НАБУ у звітному періоді отримало відзнаку за кращу в Європі систему управління заходами протидії корупції (відповідає стандарту ISO 37001:2016), яку було вручено на заході у м.Брюссель (Бельгія).

Водночас вчергове наголошуємо, що форма висновку УВК про наявність чи відсутність у діях працівника дисциплінарного проступку, який складається за результатами проведення службового розслідування, потребує уніфікації та стандартизації. РГК, як і раніше, готова максимально сприяти у цьому та надати експертну допомогу у створенні типової форми висновку.

Робота з кадрами

Показник	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.
	2019	2019	2018	2018	2017	2017
призначено працівників на кінець звітнього періоду (штатна чисельність: 700)	678*	662	638	638	621	572
призначено детективів (штатна чисельність: 245)	240	232	210	212	212	168
працівників, які є учасниками бойових дій	102	98	84	81	49	65
працівників, які мають науковий ступінь	42	38	32	29	33	38
кількість службових відряджень співробітників (у т.ч. закордонних)	не вказано	1 742 (63)	1 901 (85)	1 917 (55)	2 341 (70)	1 388 (34)

* - 1 працівник у процесі призначення

Висновок РГК:

Можна констатувати, що формування штату Національного бюро практично завершене, у підрозділі детективів залишилося всього 5 вакантних посад, а загалом у всьому Бюро всього 22 посади є вакантними. Не в останню чергу запорукою цьому стало те, що у НАБУ є зрозумілі правила конкурсного відбору, достойні умови оплати праці та можливості для навчання та професійного зростання. Це відзначають і на міжнародному рівні, зокрема у звітному періоді НАБУ отримало престижну іноземну нагороду Luca Awards у номінації «Успішна промоція професії» під час Bookkeepers Summit 2019 у Лондоні (Велика Британія). Як **стверджує колишній детектив НАБУ, ще у 2017 році одна із відомих міжнародних аудиторських компаній провела анонімне опитування співробітників Бюро, згідно з яким рівень їхньої мотивації становив 97%. За словами аудиторів, вони не зустрічали подібного ні в одній приватній компанії. Водночас цей же ексдетектив вказує, що окремі керівники та детективи підмінюють цінності НАБУ “колективізмом, круговою порукою та подвійними стандартами”, а у Бюро існують певні інституційні проблеми: “від невивлати належної за законом матеріальної допомоги до відсутності єдиного розуміння, що керівники не можуть приймати подарунки від своїх підлеглих”. Така ситуація викликає занепокоєння, тому Рада громадського контролю в рамках реалізації завдання із цивільного контролю за діяльністю Бюро, планує провести моніторинг та аналіз процесу формування штату НАБУ, а також фінансування та оплати праці працівників Бюро, зокрема щодо процедури отримання ними матеріальної допомоги на оздоровлення та матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань.**

Водночас РГК позитивно оцінює роботу Національного бюро у напрямку навчання та підвищення кваліфікації своїх працівників: у звітному періоді запрацював внутрішній портал з навчальною платформою, 266 робітників пройшли онлайн-навчання по курсу «Основи етичної поведінки працівників Національного бюро», 252 представники бюро взяли участь у 79 навчальних заходах в Україні та ще 73 працівники долучилися до 30 навчальних заходах, що проходили за її межами (Норвегія, Швеція, Нідерланди, Франція, Італія, Румунія, США, Німеччина, Сінгапур, Японія, Канада, Колумбія тощо), триває робота над онлайн курсом для новопризначених працівників.

Діяльність територіальних управлінь НАБУ

Показник	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.
	2019	2019	2018	2018	2017	2017
звернень та запитів від фізичних та юридичних осіб	740	753	723	1217	1232	335
кількість заходів	42	82	61	44	28	11*

* - у Звіті наведено дані виключно щодо Львівського ТУ

Висновок РГК:

Активність територіальних управлінь у звітному періоді дещо зменшилася. Вони знизили свою роботу щодо інформування громадян про завдання, сферу повноважень, методи і результати роботи Національного бюро. Зокрема, якщо у I півріччі 2019 року Львівське територіальне управління НАБУ провело 29 публічних заходів та 23 комунікації зі ЗМІ, то у II півріччі 2019 року було проведено всього лише 2 заходи і 9 комунікацій зі ЗМІ. Також тільки 5 % звернень від усіх, що отримало НАБУ у звітному періоді, надійшло до територіальних управлінь. Рада громадського контролю вчергове наголошує на необхідності посилити роботу в цьому напрямку. Водночас РГК відзначає виконання працівниками територіальних управлінь рекомендацій Ради щодо продовження практики зустрічей зі студентами, яких у звітному періоді було 27 (аналогічно із I півріччям 2019 року), адже саме ці студенти за декілька років становитимуть кадровий резерв для Національного Бюро.

Окремо зазначаємо, що у попередньому звіті за I півріччя 2019 року було вказано про плани Національного бюро провести до кінця року ремонту приміщень територіальних управлінь НАБУ у Львові та Одесі. Однак згідно зі Звіту за II півріччя 2019 року капітальний ремонт приміщення вдалося провести лише у Львівському територіальному управлінні, яка змінило свою адресу. Жодної інформації про виконання планів по ремонту приміщення в Одесі Звіт не містить.

Співпраця з громадськістю та ЗМІ

Показник	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.	II пол.	I пол.
	2019	2019	2018	2018	2017	2017
медійні заходи	418	546	542	504	506	444
кількість коментарів для ЗМІ	125	165	276	226	229	294
відповіді на запити ЗМІ	254	287	216	236	209	111
динаміка аудиторії fb-сторінки НАБУ	69 412	67 643	66 900	65 239	61 613	48 327

Висновок РГК:

Кількість медійних заходів практично по всім їх видам (брифінги та конференції, телеінтерв'ю за участю керівництва, інтерв'ю для друкованих ЗМІ та інтернет-видань тощо) знизилася у порівнянні із I половиною 2019 року, зокрема загальна кількість проведених медійних заходів стала найменшою з 2016 року. Водночас показник залучених користувачів сторінки НАБУ у Facebook залишається найкращим серед органів правопорядку в Україні, що представлені в соціальних мережах. Також Рада громадського контролю вчергове вітає збільшення кількості нових користувачів офіційної сторінки Відкритого офісу НАБУ у Facebook, яка на сьогодні має 4 547 вподобань сторінки та 5 388 людей, які стежать за нею (на кінець 2018 року вподобань сторінки було 2 669 та трохи більше 3 тисяч підписників).

*Важливо відзначити, що за ініціативи Ради громадського контролю була проведена **зустріч** прес-служб НАБУ та САП, на якій вони домовилися про взаємодію для ефективної зовнішньої комунікації у ЗМІ, на сайтах органів, під час спільних заходів та у соціальних мережах. Голова РГК Тетяна Локацька озвучила наполегливу рекомендацію від Ради до керівництва обох структур частіше виступати зі спільними заявами і брифінгами, узгоджуючи єдину позицію. Що важливо, презентація Звіту НАБУ за II півріччя 2019 року відбулася за участі керівника САП Назара Холодницького, а його вітальне слово розміщене у вступній частині тексту Звіту поряд із вступним словом Директора НАБУ Артема Ситника.*

Кошторис НАБУ

Показник	2019	2018	2017	2016	2015
Бюджет НАБУ (за загальним фондом)	867,498 млн грн	857,091 млн грн	773,556 млн грн	488,565 млн грн	247,882 млн грн
аналіз виконання кошторису (станом на кінець кожного звітного періоду)	773,894 млн грн	774,979 млн грн	596,561 млн грн	423,296 млн грн	58,044 млн грн
відсоток виконання бюджету (за загальним фондом)	89 %	90 %	77 %	87%	23 %

Висновок РГК:

Фінансування НАБУ за загальним фондом у 2019 році зросло на 10,407 млн грн у порівнянні з попереднім роком. Водночас, як і минулого року, високий

відсоток виконання кошторису свідчить про ефективне фінансове планування та якісну роботу управління забезпечення фінансовими ресурсами, майном та контролю за їх використанням. Участь працівників Бюро у міжнародних заходах та закордонних відрядженнях не в останню чергу залежить від якісної, злагодженої та професійної роботи Управління. Рада громадського контролю також надає позитивну оцінку використанню НАБУ бюджетних коштів під час закупівель обладнання, робіт та послуг, в ході проведення яких було зекономлено 7,8 млн грн.